

דרך לילה

מאת אל"מ רם רוזן

חיילי המארב בעמדות אשר חלשו על דרך הגישה של האויב. לכל הרובאים היה שדה-אש מצוי. הלילה היה די בהיר. בשעה 23.15 הופיעה לפתע יחידת אויב; בהיותה במרחק של 40 מטר מאתנו נתתי פקודה (אש). כל הכלים ירו. הייתי משוכנע כי יחידת האויב הושמדה כולה; לאחר מכן, כשבדקנו את השטח, נסתבר כי אף אחד מחיילי האויב לא נפגע. חיילי, טהיו קלעים טובים ביותר, לא הצליחו לקלוע בחיילי האויב בלילה.

תיאורים כאלה אפשר למצוא לעשרות ולמאות (**). ואך טבעי הוא, שכתוצאה מלקחים אלה, ומתוך ודאות ששוב יתגלו קרבות-לילה במלחמת העתיד, הגיעו מומחי חיל-הרגלים בצבאות המודרניים בעולם למס-קנה, שיש לעשות למען פיתוח כושרו של הפרט לירות ולקלוע בלילה — בין שהוא נמצא בעמדת-הגנה ובין שהוא משתתף בהסתערות-לילה על עמדות האויב. כן נתנו את הדעת על פיתוח כושר-בקרת-האש של היחידה הקטנה, הן בהגנה והן בהתקפת-אלא שאין כושר זה נקנה בקלות, שכן רגיל אדם לבצע את פעולותיו בלילה בתנאים של תאורה: בלילה יושבים אנו בבתים מוארים; מהלכים ברחו-בות שופעי אור ומשתפים עצמנו בפעילויות חברתיות הנעשות כולן בתנאי תאורה טובים. אין אנו מרגישים בנחש שעה שעלינו לגשש בחדר אפל או להלך

מה הביא, ומה דחף את מומחי חיל-הרגלים בצבאות המודרניים בעולם להתחיל לפתח את יכולת הקליעה בלילה של החייל הבודד והיחידה הקטנה דוקא עתה, בתקופת הנשק האטומי? מה חשיבות ומה ערך יש לקליעה טובה בלילה, בעת ששני הצדדים משתמשים בנשק חריש — ואף עלולים להשתמש בנשק אטומי? דומה כי דחיפה ראשונה לפיתוח שיטות הלחימה בלילה בקנה-מידה גדול באה במלחמת-העולם השניה בקרבות נגד היפנים; ואחר כך במלחמת קוריאה, בה יחידות הצפון-קוריאנים היו תוקפות בלילה, במפתיע, מוצבים מוגנים של היחידות האמריקאיות.

חייל אמריקאי תיאר כך את אשר עבר עליו בחפירת-הגנה בעת הקרבות בקוריאה: — «בלילות חשוכים לא יכולנו לראות את האויב המתקרב; שמענו את קולו, שמענו רחשים מכיוונים שונים, היינו יורים בצורה פראית ובכל כלי-הנשק שבידינו לעבר הקולות. שעה שהאויב היה מגיע לגדרות המוצב היינו מוצאים עצמנו לעתים ללא תחמושת, או עם תחמושת מועטה בלבד. רימוני-היד הם שהצילו לא פעם את המצב. בלילות בהירים היינו מבחינים בדמויות של חיילי האויב המתקרבים לעברנו, היינו מכונים ויורים, אך לצערנו נתברר כי אחוז פגיעותינו היה אפסי».

תיאור דומה ניתן קצין קנדי, שפקד על מארב נגד יחידות צפון-קוריאניות: — «עם ערב הצבתי את

(*) ראה "ירי בתשיכה", "מערכות" ק"ב, עמ' 23.
(**) ראה "ממצפה מה"ר" — "ירי-לילה מכחן", "מערכות" ק"א, עמ' 70.

ולקלוץ; וגם אם החטאנו ביריה הראשונה, הרי נותר לנו עדיין זמן מספיק כדי לחזור ולירות באויב פעמים רבות, ולפגוע בו. בלילה אנו מבחינים באויב במרחק של 50 מטרים בלבד (רק לעתים נבחין בו במרחק של 75 מטרים). נוכל, איפוא, לירות בו שלוש או ארבע פעמים לכל היותר, ואם במקרה זה נחטיא — עלולים אנו להרגיש לפתע בלהב כידונג ובברק עיניו סמוך מאוד לגופנו.

עלינו לאמן את עצמנו להבחין בלילה באויב במרחק רב, לכוון, לקלוץ ולהרוג. רק אז ינטל חשקו של האויב לצאת משוחותיו ולתקפנו בלילה; ועם דדת השמש יאחזו חיל ופחד את חיילי הצבא היודי-עים כי חיילינו מסתערים בלילה, יורים, קולעים והורגים.

בפרק לימוד זה של „ירי-לילה“ צעדו צבאות המ-ערב צעד רב קדימה, כדאי שנתבונן בנסיגתם של צבאות אלה ובמיוחד בנסיגתו של הצבא האמריקאי — אשר פיתח שיטות-אימון חדשות בשטח זה.

כ ל ל י י ס ו ד

שהותו באולם מואר — גם זה וגם זה לא יוכלו במשך פרק זמן להבחין בנעשה סביבם, ומבלי שיוכלו להבחין באויב, לא יוכלו לכוון ולקלוץ.

כלל ראשון: הסתגלות לחשיכה

2. תצפית לילה. ביום יכולים אנו לראות את כל הנעשה לפנינו. המבט עובר במהירות על-פני הגורה, כשהוא כאילו מתעכב בנקודות חשודות בלבד. כדי לודא שתצפיתנו תכסה את השטח כולו קיימת שיטה לתצפית-יום. שיטה זו איננה ישימה ללילה שכן מבט מהיר אל הגורה לא יגלה לנו דבר; בלילה עלינו להתבונן ממש בכל הנקודות הנמצאות בגורת תצפיתנו. לכן עלינו להתחיל להתבונן במשך מספר שניות בנקודה מסוימת אחת שבגורתנו, ולאחר מכן לעבור, על-פי סדר קבוע, לנקודות אחרות.

כלל שני: תצפית-לילה נכונה

ברחובות בלתי-מוארים, וכשמובאים אנו אל שדה-הקרב, הרי כל עוד מאירה השמש וכל עוד יכולים אנו להבחין בנעשה סביבנו, מרגישים אנו בטוב; אך משיורדת החשיכה ושוב אין אנו יכולים להבחין באויב המתקרב אלינו או אורב לנו, ואף לא להבחין באנשינו הנמצאים מימיננו או משמאלנו — בשעה כזו אין אנו מרגישים בטוב ואנו מאבדים מבטחוננו העצמי.

ובכל זאת אנו נלחמים בלילה, וקרוב לודאי שרבים מקרבות העתיד יהיו קרבות-לילה. כיצד, איפוא, יכולים אנו להקנות רמת לחימה גבוהה ובטחון עצמי לחייל הלוחם בלילה?

נסיון העבר הוכיח, שאימון-לילה יסודי וממושך יש בכוחו להביא את היחידה ואת הפרט לרמה גבוהה בלחימת-לילה. חלק מאימון זה מהוה פיתוח כושר-הקליעה של היחיד והיחידה — וכושר-הקליעה בלילה נראה שהוא חשוב עוד יותר מאשר כושר הקליעה ביום; ביום אנו מבחינים באויב ממרחק רב, וכבר בטוח של 300 מטרים יכולים אנו לכוון

1. הסתגלות לחשיכה. בני-אדם תרבותיים בני כל העמים והגזעים הם בעלי כושר-ראיה שוה בערך. בני השבטים, החיים בתנאים של תאורה מוגברת, פיתחו כושר-ראיה המאפשר להם לראות בלילה במידה רבה יותר מזו שלנו. כשאנו יוצאים מחדר מואר אל החשיכה, אין אנו מסוגלים להבחין בשום דבר, כשאנו נכנסים לקולנוע חשוך, אין אנו מבחינים אפילו בכסאות הפנויים, ורק לאחר דקות מספר של הסתגלות מתחילה הסיבה להתבהר. הסתגלות זו של העין, הבאה מסיבה מוארת אל סביבה חשוכה, אורכת עד 30 דקות; רק אחר פרק זמן זה מסוגלות עינינו להבחנה מלאה יחסית בנעשה סביבנו. מצד שני, כשאנו נמצאים בחשיכה ולפתע מוארת הסביבה — ולו לשניות בלבד — שוב מאבדים אנו את כושר הראיה לדקות מספר. כשאנו נכנסים לדקות ספורות לחדר מואר, או כשאנו מתבוננים בפצת תאורה בזמן התפוצצותה, מאבדים אנו כליל את כושר הראיה בלילה ועלינו להתחיל מחדש בהסתגלות. ומכאן שחייל הבא מחדר מואר להחליף את חברו בעמדה, או פטרול היוצא לשטח ההפקר מיד אחרי

מובן הוא שחייל שאינו מאמין בכושרו לראות בלילה, לנוע ולירות, לא יוכל לבצע משימות ליליות. בטחוננו ואמונו של החייל ביכולתו להילחם בלילה הם הנאי להצלחתו בביצוע פעולה לילית. בטחון זה לא יושג על-ידי קריאת ספרים, או על-ידי הסברה בלבד. יש צורך באימון רב בתצפית לילית, בתנועה בלילה ובאימון לילי כללי, כדי שיושג בטחון זה.

נסיגות שנעשו בצבא האמריקאי, בהשתתפות של כמה מאות חיילים, הוכיחו, כ"י 16 חיילים מכל מאה נבחנים הבחינו באויב ממרחק של 10 מטרים בלבד; 60 חיילים הבחינו באויב בלילה חשוך ממרחק של 15 מטרים; 22 — ממרחק של 20 מטרים. ורק 2 חיילים הבחינו באויב ממרחק של 30 מטרים. כאשר חזרו וערכו אותו מבחן בלילה אחר, לאורו של חצי ירח, נתקבלו התוצאות הבאות: החייל הממוצע הבחין באויב במרחק של 35 מטרים, בעוד שהחייל בעל הראייה הטובה ביותר הבחין בו במרחק של 75 מטרים.

עובדות אלה מחייבות להרבות באימון החייל בראייה בלילה. אימון זה יינתן ברובו בלילה, אך בחלקו יכול הוא להינתן ביום — על-ידי הכנסת היחידה למבנה חשוך לגמרי, המואר בנורה של 6 ואט בלבד. החדר ייראה בתחילה כה חשוך, עד שאין אפשרות להבחין במשהו. אולם אט-אט תתרגל העין לתאורה הקלושה, ואז יוכל החייל המתאמן להבחין בעצמים שונים שיוצבו בחזית החדר או באגפיו.

לפרק זה של אימון בראייה בלילה יש להקדיש זמן רב ולחזור ולהתאמן בו לעתים קרובות ביותר. אימון זה יטע בלבו של החייל בטחון בכושרו להבחין באויב אף בלילה.

כלל רביעי: אימון בראייה בלילה נוטע בטחון בלב החייל

היריה ברובה בלילה

לים להבחין בלהב. כיצד, איפוא, נכון? אין טעם להתאמץ ולנסות להשתמש בלילה באותם חוקי הכיוון המתאימים ליום. דבר זה אמור, כמובן, לגבי לילות חשוכים; שכן בלילות בהירים מאוד אפשר יהיה להשתמש בחוקי הכיוון הרגילים.

3. אל תרכז את מבטך בעצם עצמו. דבר נוסף מבדיל את התצפית הלילה מתצפית היום: ביום, כשאנו מתבוננים במשך דקות מספר בעצם מסוים (רכב אויב, שיח או עץ), נשאר העצם בהיר וברור; בלילה, לעומת זה, ככל שאנו מוסיפים להתבונן בעצם מסוים, הולך עצם זה ומטשטש בעינינו.

משהבחנו בעצם חשוך, עלינו לרכז מבטנו שש עד עשר מעלות מעליה, או ימינה או שמאלה ממנה, באופן שהעצם עצמו יישאר ברור.

אולם גם בשיטה זו תגרום התבוננות ממושכת באותה נקודה לטשטוש הסביבה. לכן רצוי, שבכל 10 שניות תעביר מבטך למשך שתיים-שלוש שניות לנקודה אחרת, ולאחר מכן תחזיר מבטך לעצם עצמו.

כלל שלישי: אל תרכז מבטך בעצם עצמו

4. בטחון עצמי. בדרך-כלל אין בני-אדם נוטים להאמין בכושרם לראות בלילה. בעיקר נכון הדבר לגבי אנשים, אשר אורה חייהם אינו מאלצם לנוע בחשיכה. אנשים אלה חוששים להימצא בלילה בשדה, ואם נגזר עליהם הדבר, מהלכים הם שם כסומים ממש. אף חיילים ומפקדים, שאינם מאומנים בפעולות-לילה, נמנעים במידת האפשר מפעולות כאלה.

כיצד להחזיק ברובה בלילה, כיצד לכוון ולקלוע — אלה הן שאלות שעליהן אנו חייבים תשובה. ביום הדבר פשוט: אנו מחזיקים ברובה ומכוונים בעזרת הכונות, ואחרי-כך אנו לוחצים על ההדק, אולם בלילה, ובעיקר בלילות שאינם בהירים, אין אנו מבחינים בכונת האחורית; וכודאי שאין אנו מסוג-

1. הרעש בלילה. ראשית נשאלת השאלה: לאן לכוון? בעבר הרבינו לאמץ את החייל להבחין בלילה באויב בעיקר בעזרת חוש השמיעה, ואחר שהבחין ברחש מכיוון מסוים, לפתוח באש לעבר כיוון זה. אולם כולנו יודעים מנסיונו, כי שעה שאנו שומעים קול, אנו יכולים להצביע רק על הכיוון ממנו בא הקול, אך לא נוכל לקבוע את הנקודה המדויקת, ממנה בא הקול.

הפתיחה באש לכיוון הקול תביא לבובו תחמושת, יע' זאת לתוצאות ועומות בלבד (הדבר אינו אמור בהפעלת משימות אש-סכנה על-ידי המק"בים ועל-ידי הנשק תלול המסלול).

בשלבים הראשונים של מלחמת קוריאה הרבו הצפון-קוריאנים להשתמש בתכסיים של השמעת קולות. פתגובה על כך היו האמריקאים פותחים באש, שלא הביאה אלא לבובו תחמושת ולמריטת עצביו של הכוח המגן. עלינו לקבוע, איפוא, שבלילה על הרובאי לירות אך ורק שעה שהוא מבחין בדמותו של אויב. כלל זה מצריך, כמובן, רמת אימון גבוהה ופשיחון-עצמי רב. אנו יכולים להניע לרמה זו על-ידי אימון לילה יסודי ויעיל.

2. שיטת הכיוון. אם לגבי כל מה שנאמר עד עתה קיימת זהות-דעות בין מומחי הצבא האמריקאי לבין מומחי צבאות אחרים, הרי שלגבי חוקי הכיוון והיריה בלילה אין זהות זו קיימת. האמריקאים טוענים, שבלילות חשוכים אי-אפשר להשתמש בכוח-נור, ואף לא לכוון כיוון גס תוך הסתכלות מעליהן. הם פיתחו שיטת כיוון הנשענת על החוקים הבאים:

- (א) השאר את שתי עיניך פקוחות שעה שאתה מכוון ויורה.
- (ב) התבונן במטרה כשראשך מורם מעל לרובה.
- (ג) השתמש בכללי התצפית שצוינו בפרק הקודם.
- (ד) כון את הרובה אל המטרה (לא על-ידי הסתכלות בכונות כי אם בעיקר על-ידי תחושתך).
- (ה) הנמדך את הרובה (בגלל העובדה שבלילה אנו נוטים לכונן כלפי מעלה), כון מעט ימינה (משום שהוכח, כי כאשר יורים אנו מכתף ימין כששתי עינינו פקוחות, אנו מכוונים מעט שמאלה).
- (ו) הגן על העינים כדי שברק היריה לא יסנוור אותך.
- (ז) הבא את הרובה מחדש אל המטרה לאחר כל יריה ויריה.

אימון הפרט בירי-לילה

במרחק של 25 מטרים, ואחר כך במרחק של 50 מטר. בלילה בהיר יש לירות למרחק של 50 מטר ואחר כך למרחק 75 מטרים. החייל, היורה בפעם הראשונה בלילה בשדה מטוחים כזה מבלי שהוכתבה לו שיטה כלשהי, יוסיף בודאי להשתמש בשיטת הכיוון הרגילה. הוא יעצום עין אחת וינסה לכוון בעזרת כונות הרובה הרגילות.

לאחר היריות יש לאפשר לו למנות את הפגיעות. הספירה תיעשה בעזרת פנס אדום, שאינו מסנוור (אין בשום פנים ואופן להרשות הארת המטוח, או קטעים ממנו, באור לבן). החייל ייכח, שמספר הפגיעות שלו הוא קטן ביותר, ושבמרבית המקרים לא פגע כלל במטרה. אחרי היריות יש לכנס את החיילים ולעודד אותם על-ידי תיאור הקשיים בפניהם עמדו, שעה שניסו לקלוע בדמויות. המדריך יסכם שיעור זה תוך הדגשת הצורך באימון בתצפית-זירי-לילה.

לאחר שקבענו את שיטת היריה, עלינו לגשת לאימונו של החייל הבודד בירי זה. לכאורה אפשר לומר, כי שיטת האימון היא פשוטה בתכלית: יש להביא את החייל אל שדה המטוחים בלילה ולתת לו אפשרות לירות מספר כדורים רב ככל האפשר. גלא ששיטה זו — אף כי יתכן וטובה היא — אינה זסכונית ואינה הקצרה והיעילה ביותר. הצבא האמריקאי והצבא הקנדי קבעו את שיטת האימון הבאה, ולפיה מתחלק האימון לארבעה פרקים:

1. יריות התמצאות. מביאים את החייל אל שדה המטוחים, כשהוא עדיין אינו יודע דבר על שיטת הירי-הלילה. מסבירים לו כי לפניו, במרחק של 50 מטר, תופענה מטרות-דמות (המטרות צבועות שחור). בי עליו לירות 8 כדורים ולקלוע במטרות מבלי והוא מוגבל בזמן. יריות אלו מתבצעות ללא סתר-וף; בלילה של רבע ירח יש להעמיד את המטרות

2. אימון בתצפית-לילה. שיעור זה, השני במספר, יכול להינתן בחלקו הראשון בשעות היום (כפי שכבר ציינו קודם לכן), באולם סגור וחשוך, המואר באור קלוש ביותר באמצעות נורה בת 6 וואט, במידה ואין אפשרות זו קיימת. ניתן לבצע את האימון כולו בשטח, בתנאי שהלילה הוא חשוך ביותר. חשוב לזכור, כי לפני כל שיעור יש לתת לחייל 30 דקות של הסתגלות לחשיכה. פירושו של דבר הוא, שאם יתקיים המטבח בשעה 20.30, למשל, יהיה עלינו להיר-ציא את החייל אל החשיכה לא יאוחר משעה 20.00. בשיעור זה יש לתרגל את החייל לפי הכללים של תצפית-לילה, כפי שהוסברו באחד הפרקים הקודמים.

3. אימון יום לירי-לילה. אחרי שהחייל למד את כל כללי הכיוון והיריה בלילה, אנו מביאים אותו ביום אל שדה-מטוחים רגיל, וממרחק של 50 מטר הוא יורה אל מטרת-יצוג גדולות. אלא שכאן, אף שתרגילי היריה נערכים ביום, משתמש החייל בכללי הכיוון והיריה הקיימים לגבי ירי-לילה — דהיינו, אין הוא מכון באמצעות הכוונת, ראשו מורם מעל הרובה, והוא ממניח את הקנה ומושך קצת ימינה. קשה לקבוע את שיעור "הורדת הקנה" (ההנמכה נעשית לשם תיקון הנטייה להגביה במכוון); דבר זה תלוי בנסיבות ובתכונותיו של היורה. מטרת תרגילי היריה האלה היא לאפשר לחייל לקבוע כיצד עליו לכוון בלילה, בתרגיל זה יורים 5 מקבצים בני 3 כדורים כל אחד, ממרחק של 50 מטר. לאחר כל

מקבץ יבדוק היורה את מרכז נקודות-הפגיעה, ובי-התאם לכך יתקן את כיוונו בשעת ירית המקבץ הבא. מתוך נסיון נבחר, כי שיעור זה מסייע בידי החייל לגלות את קו הכיוון הנכון שלו עצמו, ושעה שהוא בא אל שדה המטוחים בלילה, מגיע הוא לתוצאות קליעה טובות מתוך תחושת-יריה. אותה סיגל לעצ-מו ב"אימון ביום לקראת הלילה". יש לציין שב-שיעור זה — אף שהוא נערך ביום — וכן בשיעורים הבאים, יורה החייל תמיד, עם סתרשף, סתרשף זה מונע את הסנוור העצמי של החייל, אולם הוא מעורר בעיה רצינית של אפשרות הצמדת הכידון לרובה.

4. ירי-לילה מכוון. שיעור זה הוא האחרון בסדרת שיעורי ירי לפרט. הוא מבוצע אחרי שהחייל למד את התנאים המיוחדים של ירי-לילה ואת תצפית-הלילה, ואחרי שסיגל לעצמו ביום את הטכני-קה של הכיוון בלילה. החייל מובא אל שדה-המטוחים בו מוצבות מטרת-הדמות כמו בשיעור הראשון. החייל יורה, מונה את מספר הפגיעות וכמובן משוה אותו למספר הפגיעות בשיעור הראשון. ככל שית-אמן בשיטה זו יתברר לו יותר ויותר כי השיטה היא טובה, וכי בעזרתה מסוגל הוא לפגוע באויב אף בלילות חשוכים. ידיעה זו תקנה לו בטחון-עצמי רב, ואמון ביכולתו להשתמש בגשקו האישי ביעילות רבה גם בלילה.

ב ק ר ת א ש ה כ י ת ה ב ה ג נ ה

מאל, אך את רובם אינך יכול לראות" עתה מוצגות בפניו הפעיות של התר-גיל: "כיצד ואיך תשלוט על אנשיך עת יופיעו לפתע אויב? והחייל אשר יבחין בו בראשונה, כיצד יעביר את ההתראה לשאר האנשים? והאם יישמעו פקודותיך? — ואולי אי-אפשר יהיה לפקד בקול? וכיצד תכטיח חלוקת אש נכונה לגזרה כולה? ואיך תפסיק את אש אנשיך?" ועוד שאלות משאלות שונות.

שיטת בקרת-האש, הנהוגה לגבי היום, לא תתאים למצב זה, שכן ביום רואה המפקד את הגזרה כולה, ובכל זאת, גם בלילה יש לבקר את האש בצורה יעילה ותכליתית, כיצד, איפוא יעשה הדבר?

משנשנתים אימון הפרט בירי-לילה, מלמדים האמ-ריקאים את הפרק של "הכיתה בהגנה". בפרק זה מאמנים הם את הכיתה, על מפקדה, באורח הבקרה הנכונה של אש-הכיתה בלילה; שכן יריה טובה של החייל הבודד אין בה עדיין כדי להבטיח אש מדויקת ותכליתית של הכיתה כולה.

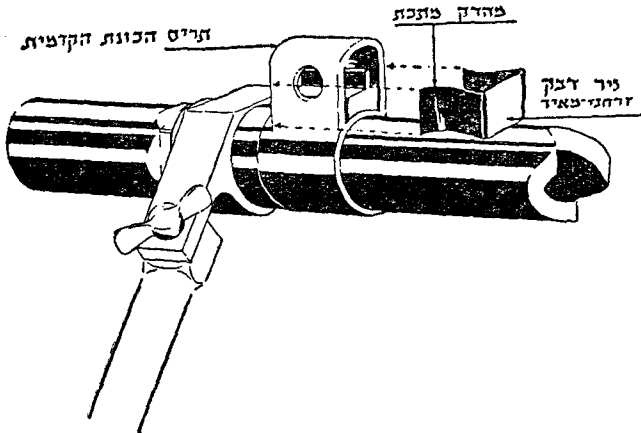
בפני מפקד הכיתה, המתיצב עם כיתתו לתרגיל, מוצג סיפור-מעשה זה: "תאר לעצמך, שאתה עם כיתתך תופס עמדות לפני החשיכה; אתה יודע כי עם רדת הלילה צפוי אתה להתקפת אויב; אינך רואה דבר מכל הנעשה לפניך באנשים; אתה יודע שאנשיך נמצאים מימין ומש-

1. שיטת גזרות המשנה. עלינו להבטיח שגזרת הכיתה תהיה נתונה כולה לתצפית מתמדת, אך כיון שאי אפשר לו לחייל הבודד לצפות על גזרת הכיתה כולה, עלינו לכסות את הגזרה עלידי תצפית של כל חיילי הכיתה, בדרך-כלל תקבל הכיתה גזרת-אחריות בת 180 מעלות, וגזרה כזו תקבל גם כיתה היושבת בתוך מוצב מחלקתי. כמובן שאין זה חוק בלי-יעבור; יש והכיתה תצפה על גזרה גדולה יותר, ויש ותצפה על גזרה קטנה יותר.

במידה והכיתה תופסת עמדותיה ביום, שלא תחת גש האויב, יוכל המ"כ לקבוע גזרת אחריות לכל אחד מחיילי הכיתה, כמובן שהגזרות חייבות להיות נופפות האחת את השניה, גזרות-אחריות מתחלקות

אך ורק בין הרובאים. מפקד הכיתה, וכן המקלענים, אינם מקבלים אחריות לגזרה, אם הכיתה מונה 9 חיילים, ו-6 זהם רובאים, הרי שמחלקים את הגזרה בת 180 מעלות לששה חלקים, וכל רו-

אי אחראי לגזרה בת 30 מעלות (הגזרה תחולק, איפוא, בהתאם למספר חיילי הכיתה). עלינו לשאוף לכך, שהכיתה נהיה מאומנת במידה כזאת, שמיד עם ביסתה לעמדות יצפה כל חייל לגזרתו, וא, כשהוא מתאם את הדבר עם שכניו ימין ומשמאל, רק לאחר זאת יעבור המ"כ בין חייליו, ויתקן ויתאם סופית ת גזרות-האחריות.

השימוש בנייר-דבק וזרחני-מאיר על הכונת הקדמית של המקלע.

במרחק של 50 מטרים לכל היותר, ובלילות חשוכים במרחק של 30—20 מטרים בלבד; כל חייל בכיתה חייב, איפוא, לדעת לפעול מהר ונכון. שיטות האיומן בצבא ארה"ב קובעות את הכללים הבאים:

- רובאי יפתח באש רק אם יבחין בדמות חייל-אויב בגזרתו. אין לירות אל קולות או אל רשפי נשק אוטומטי, אלא אם כן רואים את דמות האויב מאחורי כלי-נשקו.
- המקלען יפתח באש אל רשפי האש-האוטומטית של האויב מיד עם הבחינו באש זו בגזרת הכיתה.
- במידה והאויב מופיע בגזרת המשנה של שכנו, יפתח הרובאי באש לעבר אויב זה — בתנאי, שאחרי כל 2—3 כדורים יחזור ויפנה את מבטו לגזרתו, כדי לבדוק אם לא הופיע האויב גם בה.
- ברגע שהרובאי חדל להבחין באויב, עליו להפ-

ת פקיד המ"כ — מענין לציין, ששיטת האיומן בצבא ארה"ב קובעת שהמ"כ אינו אחראי לגזרה סוימת, וכן אין הכרח שעמדתו תהיה במרכז הכי"ה. עליו יהיה לתפוס עמדה במקום ממנו יוכל לנהל ת הכיתה, או במקום המהות, לדעתו, נקודת תורפה עמדותיו. ארגון הכיתה, וההוראות לקראת הלילה, יבים להיות מדויקים ככל האפשר. בהישמע אש אחת העמדות יודרו המ"כ להגיע לאותה עמדה, י לבחון את המצב וכדי לקבוע כיצד תנהל הכיתה. ת תמיד יהיה דבר זה אפשרי, אולם הכלל הוא זמפקד חייב לנהוג בגמישות רבה ככל האפשר.

ת פקיד המקלע — כבר אמרנו שהרובאי יורה ורק שעה שהוא מבחין בדמות אויב, אך מה נעשה זה שאש אוטומטית של אויב נפתחת עלינו? במקרה זה, במידה וניתן להבחין ברשפי הירי, יהיה המקלענים לירות לכיוון האש האוטומטית. יש

סיק מיד את אשן. הדבר אמור גם במקלענים, שעה שחדלו להבחין ברשפי האש-האטומטית של האויב.
2. דרך האימון. נראה כי פרק זה של בקרת אש-הכיתה בלילה חייב לזכות לאימון יסודי ביותר; דבר זה נכון במיוחד לגבי בקרת-האש בהתקפה. כדאי לסקור את שיטת האימון הקיימת כיום לגבי בקרת אש-הכיתה בלילה בחלק מצבאות המערב. פרק אימון זה מתחלק למספר פרקי משנה:

● יריות התמצאות. גם כאן, כבדוגמת הירי-אימון בירי-הפרט, מביאים את הכיתה אל שדה-המטוחים ואומרים למ"כ שכעבור זמן מה תופענה דמויות-אויב בטוחים שונים. התרגיל יבוצע בלילה של רבע ירח, כלומר בלילה כמעט חשוך. על המ"כ לארגן את הכיתה ואת אשה בהתאם להבנתו הוא. לאחר מכן תתחלנה להופיע מטרות-דמות בטוחים שונים וכן נצנוצי אור, המיצגים את רשף האש-האטומטית של האויב. גם פיצוצים ורעש-קרב מוש" מעים במשך התרגיל. עם סיום התרגיל מונים את מספר הפגיעות, ואחרי כן מקיימים דיון על הבעיות בפניהם עמדו הכיתה ומפקדה. יתברר לחיילי הכיתה, כי הם ירו מיד עם הישמע הרעש, כי הם לא כיסו באשם את הגורה כולה, וכי אחדות מדמויות-האויב לא נתגלו כלל ועיקר.

● אימון-יום לקראת לילה. ראשית, יוסבר לחיילים ההבדל בין בקרת-אש-הכיתה ביום לבין בקרת-האש בלילה. כללי בקרת-האש בלילה

יוסברו לאנשים, ויתורגלו על-ידי הכיתה. אחרי-כך תובא הכיתה ביום אל שדה המטוחים, ותאורגן לקראת הלילה. כעבור זמן תופענה מטרות דמות. הכיתה תפעל ממש כאילו מתבצע התרגיל בלילה, הן בכל הנוגע לירי-הפרט והן בנוגע לבקרת-אש-הכיתה.

● ירי לילה לתכלית. שוב מביאים את הכיתה לשדה מטוחים בלילה כמעט חשוך. אלא שהפעם מארגן המ"כ את כיתתו בהתאם לכללים שלמד לאחר התארגנותה תחלנה להופיע דמויות בטוחים שונים עד למרחק של 50 מטרים. נצנוצי האור, המיצגים את רשף האש האטומטית, יופיעו בטוחים שבים חמישים למאה וחמישים מטר. דמויות האויב תופענה ל-4—5 שניות ואחרי-כך תעלמנה — ותופענה שנית בעבר אחר. עם סיום התרגיל שוב מונים את מספר הפגיעות הכולל של הכיתה, ומשוים אותו למספר הפגיעות במטוח הלילי הראשון. אין ספק שהפעם יהיה מספר הפגיעות גדול יותר. על תרגיל זה יש לחזור מספר פעמים בתנאים שונים. ככל שהכיתה ומפקדה יהיו מאומנים יותר, כן יגברו בטחונם ויכולתם לירות אש-כיתתית יעילה ומבוקרת בלילה.

נסיונות שנערכו בצבא ארה"ב הוכיחו שכיתה שאינה מאומנת בשיטה זו הוציאה כמות תחמושת גדולה יותר (בערך בשליש) מן הכמות שהוציאה כיתה מאומנת באותו תרגיל, ואילו מספר פגיעותיה הגיע רק ל-50% ממספר הפגיעות שהשיגה הכיתה המאומנת בשיטה זו.

בקר-אש-הכיתה בהסתערות

ולכן יש לאמן את החייל להורדת הקנה ולקליעו נכונה על-פי תחושתו.

כדי לקיים את יציבות הגוף בשעת היריה, וכדי לקיים קצב-אש מהיר, רצוי לירות שעה שדורכני על רגל שמאל. יש לאמן את החייל להחליף מחסנית במהירות גדולה — אחרת יוצר מצב, בו כמעט תפסק אש המסתערים בגלל החלפת מחסניות על-ידי כל החיילים בעת ובעונה אחת. בזמן החלשת אש הרובאים יהיה על המקלע להגביר את קצב אשן יש להקפיד על ישור השורה וכן על שמירת רציפות האש.

דרך האימון. שוב מביאים את הכיתה בלילה אל שטח האש, אך הפעם לכל יורה צמוד חונך. הכיתה מתקדמת, וכאשר מופיעות דמויות, או נראים נצנוצי אור, תפתח הכיתה באש בהתאם להוראות המ"כ

„אל תחכה לשחר, תקוף בלילה!“ סיסמה זו המ-קובלת היום בצבאות המערב (ובודאי גם בצבאות המזרח) מצביעה — אולי יותר מכל דבר אחר — על השינוי שחל בתפיסת הענין שנקרא „לחימת-לילה“. אמנם, גם בעבר לימדו בצבאות אלה מעט מדרכי הלחימה בלילה, אולם הקרבות היו בעיקר קרבות-יום. היום, בעקבות הופעתו של הנשק האטו-מי, מדברים בעיקר על לחימת-לילה ועל כל הכרוך בכך, מדרג העוצבה ועד לדרג הכיתה.

ראשית קבעו הם מתוך נסיונם, שבשעת ההסתע-רות מצב היריה הטוב ביותר של המסתער אינו היריה מהכתף ואף לא היריה מהמותן; הם קבעו שהקת צריכה להיות מהודקת אל הגוף בין המותן לבין בית-השחי. זהו מצב המבטיח יציבות רבה יחסית. במצב זה, הנטייה היא לירות כלפי מעלה,

במשך כל זמן מעבר המסלול יישמעו קולות רעש, פיצוצים וקולות-אויב.

חייל אשר מתקדם לפני השורה, או שוגה שגיאיה גסה אחרת, הריהו נחשב כנפגע, ורובהו נלקח ממנו. אחרי מעבר המסלול מונים את הפ-גיעות ומקיימים דיון על התרגיל ולקחו. אחרי-כן שוב מביאים את הכיתה אל המסלול, והמדריכים מד-גימים להם הסתערות נכונה, כשהם שמים את הדגש על פעולת הפרט ופעולת הכיתה.

הכיתה תתאמן בשלבים, תעבור את המסלול פעמים מספר ללא אש, ורק אחרי שתהיה מוכנה, תתרגל את ההסתערות באש חיה.

סיכום

יתכן והדבר ייראה מוזר שדוקא עתה, אחרי הופעת כלי-הנשק האטור-

מיים, החלו הצבאות הגדולים לתת את הדעת יותר על הלחימה בלילה ועל תפקידה של היחידה הקטנה בלחימה זו. כשאתה שוכב במארב, נמצא בעמדת-ההגנה או מסתער על האויב, עליך לדעת לירות, לקלוע ולהרוג; כשאתה מנהל את אש מחלקתך או

ירי בהסתערות

כיתתך, עליך לודא ניצול יעיל ותכליתי של כל כלי-הנשק ושל כל כדור וכדור שברשותך. בידיעה כזו ובניצול כזה טמון לא פעם סיכוי הנצחון — או סכנת הכשלון — של יחידתך.

אורחי-המלחמה בזמננו מרמזים להתפתחות שתי מגמות: להתחפרות, עמוק-עמוק באדמה — ולהסתתרות, בתוככי השכת-הלילה או ענני-העשן, ספק אם המגמה הראשונה ניכרת כבר במלוא-תוקפה באותם איזורי-עולט בהם טרם התממש המבנה ה"אטומי" של הצבאות; אך המגמה השנייה — האקטואליות שבה אינה מוטלת בספק, כבר כיום, בכל אתר ואתר. מאכן הענין הממשי שבקבוצת-המאמרים המוקדשת בחוברת זו לסוגיה שתוכנה כיצד, תודות לחשיכה, לא רק לא להירות אלא אף לראות ולירות בתוך העלטה, (שכן השנים — ראייה ויריה — חדרהא במציאות 1). "ירי לילה", לאל"מ ר. רון מציג את הבעיה במסגרת הכללית, ואילו "ירי-קרב בלילה" (עמ' 18) המתורגם ממאמרו של קפיטן א. בסשרט השביצרי, מציג דוגמה ליישום, ע"י אחד מצבאות-אירופה, של ירי-הלילה באימוני-ירי סקטיים. "דף-העזרים" המצורף מסייע להבליט לקורא את ערכם של סידורי-עזר לראייה-לילית, שבזעדיהם לא יתכן לרוב ירי-תכליתי ראוי-לשמו.